

CONSILIUL ECONOMIC ȘI SOCIAL

Str. Dimitrie D. Gerota nr. 7-9, sector 2, București, cod poștal: 020027

Telefoane: 021.310.23.56, 021.316.31.34

Fax: 021.316.31.31

021.310.23.57, 021.316.31.33

Cod fiscal: 10464660

E-mail: ces@ces.ro

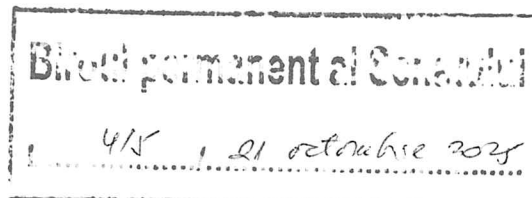
www.ces.ro

Membru fondator al Asociației Internaționale a Consiliilor Economice și Sociale și Instituțiilor Similare (AICESIS)

Membru al Uniunii Consiliilor Economice și Sociale și Instituțiilor Similare Francofone (UCESIF)

„Consiliul Economic și Social este organ consultativ al Parlamentului și al Guvernului în domeniile de specialitate stabilite prin legea sa organică de înființare, organizare și funcționare.” (Art. 141 din Constituția României revizuită)

Nr. 6087/15.10.2025

AVIZ

**referitor la propunerea legislativă pentru modificarea
și completarea Ordonanței de urgență a Guvernului nr.57/2007
privind regimul ariilor naturale protejate, conservarea habitatelor
naturale, a florei și faunei sălbatice (b456/30.09.2025)**

În temeiul art. 2 alin. (1) din Legea nr. 248/2013 privind organizarea și funcționarea Consiliului Economic și Social, republicată, cu modificările și completările ulterioare, și art. 11 lit. a) din Regulamentul de organizare și funcționare, Consiliul Economic și Social a fost sesizat cu privire la avizarea *propunerii legislative pentru modificarea și completarea Ordonanței de urgență a Guvernului nr.57/2007 privind regimul ariilor naturale protejate, conservarea habitatelor naturale, a florei și faunei sălbatice (b456/30.09.2025)*.

CONSILIUL ECONOMIC ȘI SOCIAL

În temeiul art. 5 lit. a) din Legea nr. 248/2013 privind organizarea și funcționarea Consiliului Economic și Social, republicată, cu modificările și completările ulterioare, în ședința din data de 15.10.2025, desfășurată online, conform prevederilor Hotărârii Plenului nr.86/17.05.2022, avizează **NEFAVORABIL** prezentul proiect de act normativ, cu următoarea **motivare**:

- scopul ariilor naturale este unul de conservare și nicidecum unul economic. Chiar dacă propunerea legislativă are aspecte pozitive, ea încalcă principiile pentru care s-au declarat aceste arii protejate;
- soluția legislativă, care introduce posibilitatea intervențiilor fitosanitare rapide în ariile naturale protejate prin planuri naționale și locale de urgență, pornește de la o

premisă aparent legitimă: aceea că o acțiune promptă ar putea limita extinderea focarelor de dăunători forestieri, în special a gândacului tipograf al molidului (*Ips typographus*). Totuși, o analiză atentă a măsurilor luate în Europa și a cunoștințelor științifice actuale privind dinamica acestor populații de dăunători arată că intervenția în faza de expansiune a atacului este, de fapt, o măsură contraproductivă, cu efecte ecologice și economice negative pe termen lung;

- din punct de vedere biologic, atacurile de dăunători urmează o dinamică predictibilă: o fază incipientă, în care măsurile de prevenție și monitorizare pot fi eficiente, urmată de o fază de explozie, când populațiile se extind exponențial, și, în final, o fază de plafonare și declin natural, determinată de epuizarea resursei trofice și de factorii de autoreglare ai ecosistemului. În acest context, momentul intervenției este esențial. Fie se acționează foarte devreme, în stadiul de prevenție, fie se lasă natura să parcurgă ciclul complet, iar intervențiile se orientează ulterior spre refacere și renaturare. A încerca însă oprirea atacului în plină desfășurare este echivalentă cu irosirea resurselor, iar efectul real este, adesea, extinderea și agravarea fenomenului. Această concluzie nu este teoretică, ci se bazează pe numeroase studii și experiențe documentate. Cazul clasic îl reprezintă cel al parcurilor naționale Bayerischer Wald (Germania) și Šumava (Cehia), afectate de atacuri masive ale gândacului tipograf al molidului (*Ips typographus*). În Germania, peste 4.000 de hectare de păduri afectate au fost lăsate neatinse, iar regenerarea naturală a fost spectaculoasă, formând păduri tinere, diverse și rezistente. În schimb, în Cehia, intervențiile silvice masive efectuate sub pretextul „salvării pădurii” au dus la extinderea focarelor, la fragmentarea habitatelor și la întârzierea refacerii ecosistemului. Astăzi, parcul german este considerat un exemplu de succes al refacerii naturale, în timp ce parcul ceh reprezintă un caz de degradare accelerată prin exploatare. Din acest motiv, instituțiile europene specializate în politici forestiere, inclusiv FOREST EUROPE, în documentul *Managing bark beetle outbreaks in the 21st century* (Hlásny et al., 2023), recomandă explicit abandonarea abordărilor reactive și trecerea la o strategie bazată pe prevenție, reziliență și învățare adaptivă. Salvarea și tăierile sanitare nu mai sunt considerate instrumente eficiente de control al dăunătorilor, ci doar elemente marginale într-un plan mai amplu de gestionare a riscurilor. În pădurile cu valoare ridicată de conservare, cum sunt parcurile naționale și naturale, accentul trebuie pus pe menținerea proceselor naturale, pe observarea dinamicii ecosistemelor și pe facilitarea regenerării naturale după faza de declin a focarelor. Propunerea legislativă ignoră însă această logică ecologică și riscă să reactiveze o abordare depășită, centrată pe exploatare în plină

fază de criză. Prin mecanismele introduse – în special definirea vagă a „urgenței fitosanitare” și instituirea „aprobării tacite” în lipsa unui răspuns administrativ în cinci zile – se creează posibilitatea intervențiilor rapide, dar slab fundamentate, chiar în zone de protecție integrală. Orice decizie privind intervenția în aceste zone trebuie să se bazeze pe expertiză științifică independentă și pe evaluări de impact ecologic, nicidecum pe presiuni administrative sau economice. În lipsa acestui filtru științific riguros, conceptul de „urgență fitosanitară” devine un instrument arbitrar, care poate fi folosit pentru a justifica exploatarea pădurilor sub pretextul conservării;

- este esențial de subliniat că zonele de protecție integrală reprezintă doar aproximativ 2% din fondul forestier național, dar concentrează cele mai valoroase ecosisteme din punct de vedere al biodiversității. În restul de 98% din pădurile României, exploatarea și lucrările silvice se desfășoară deja liber, conform amenajamentelor. Extinderea presiunii de intervenție și asupra celor câteva insule de natură nealterată ar însemna pierderea ireversibilă a unui patrimoniu unic;
- exploatarea forestieră în plină fază de infestare nu doar că nu reduce focarele, ci le poate amplifica, așa cum s-a întâmplat în Europa Centrală și de Est. Tăierile, transportul materialului infestat și lucrările mecanizate creează condiții de stres suplimentar asupra arboretelor și pot răspândi insectele pe arii mai extinse. În același timp, perturbarea solului, pierderea lemnului mort și fragmentarea habitatelor afectează profund fauna dependentă de lemn în descompunere, reducând biodiversitatea și încetinind regenerarea naturală. În concluzie, intervențiile fitosanitare masive în zonele strict protejate compromit tocmai valorile pentru care aceste zone au fost înființate. De aceea, soluția nu este accelerarea exploatării, ci regândirea modului în care ne raportăm la aceste fenomene naturale. Atacurile de dăunători trebuie privite nu doar ca o „criză”, ci și ca o oportunitate de transformare ecologică. Pădurile afectate pot fi laboratoare naturale pentru înțelegerea adaptării ecosistemelor la schimbările climatice și pentru promovarea unor modele de pădure mai diverse și mai rezistente. În loc să grăbim intervențiile forestiere, ar trebui să investim în prevenție: monitorizare timpurie bazată pe teledetecție, creșterea diversității speciilor, reducerea vulnerabilității arborilor prin management silvic adaptat, dar și educație publică privind rolul proceselor naturale în ciclul vieții pădurii;
- în concluzie, considerăm că propunerea legislativă, în forma actuală, nu răspunde realităților ecologice și riscurilor pe termen lung ale pădurilor României. Prin introducerea unui cadru permisiv pentru intervenții silvice în plină fază de atac, se

creează premisele degradării ireversibile a ariilor naturale protejate și se subminează principiul fundamental al conservării integrale. România are nevoie de o politică forestieră modernă, bazată pe știință, prevenție și reziliență, nicidecum de o legislație care reactivează reflexe de exploatare sub pretextul urgenței;

- inițiativa legislativă contravine și direcției asumate de Uniunea Europeană prin Strategia pentru Biodiversitate 2030 și prin Regulamentul privind restaurarea naturii, care prevăd creșterea suprafețelor destinate proceselor naturale și reducerea intervențiilor umane în zonele de mare valoare ecologică. România ar trebui să-și alinieze politicile forestiere la aceste obiective, nicidecum să le inverseze sensul;
- adoptarea unei astfel de propuneri ar reprezenta un pas înapoi, contrar tendințelor europene de regenerare și adaptare la schimbările climatice. În locul intervenției reactive, soluția reală este o strategie de gestionare anticipativă a riscurilor, în care natura este partener, nu adversar. În felul acesta, s-ar putea asigura un viitor durabil pentru pădurile României și pentru comunitățile care depind de ele;
- este necesar a se lua în considerare că :
 - este necesar a se avea în vedere și alți dăunători forestieri (ex.: limantria), nu doar gândacul tipograf al molidului (*Ips typographus*);
 - în conservarea naturii, nu există specii dăunătoare, iar în cazul Parcurilor Naturale, unul din obiective este încurajarea proceselor evolutive naturale. Propunerea legislativă ar trebui să se refere la arboretele cu origine artificială - monoculturi (molid, pin);
 - ar trebui menținut Planul de urgență fitosanitară (PUF) specific fiecărei arii naționale protejate și exclus acest Plan național. Planul național de urgență fitosanitară (PNUF) nu poate cuprinde cazurile specifice care se manifestă la nivelul fiecărei arii protejate (de ex.: zone de protecție strictă din planul național vs. protecție integrală, păduri naturale vs. monoculturi de molid, rezervații științifice vs. Sit Natura 2000). Mai mult, așa cum este propus, PNUF are un caracter obligatoriu și nu este supus unor etape procedurale (de ex.: EIA - Environmental Impact Assessment), iar decizia consiliului științific al ariei naturale protejate devine o formalitate;
 - la art. 21 alin. (10) se poate elimina Planul național de urgență fitosanitară (PNUF). Planul de urgență fitosanitară (PUF), anexă a Planului de management al fiecărei arii naturale protejate, se poate face în conformitate cu obiectivele de conservare al ariei naționale protejate și ținând cont de starea de conservare a habitatelor, existența arboretelor artificiale predispuse în primul rând la destabilizare fitosanitară, alte condiții specifice. PUF trebuie să conțină

și măsuri de reconstrucție ecologică care să țină cont de schimbările climatice, în special, în arboretele de monoculturi, aceste măsuri de reconstrucție ecologică făcându-se în scop preventiv, în vederea revenirii la păduri de tip natural, mai reziliente;

- se impune o analiză SUMAL (sistem informațional integrat de urmărire a materialelor lemnoase), aferentă anilor 2023 și 2024), în fondul forestier din România, cu termenele de exploatare la toate produsele accidentale de până acum, comparate cu evoluția gândacilor de scoarță (ipidelor), pentru a vedea dacă până acum, acolo unde a fost permisă intervenția, acestea s-au făcut la timp;
- administratorul silvic propune intervenția și/sau evacuarea materialului lemnos din pădure și nu Administrația Ariei Naturale, deoarece obiectivele ariei naturale protejate nu sunt de natură economică;
- avizul ariei naționale protejate, conform deciziei de avizare a consiliului științific al ariei naturale protejate, se transmite în termen de 24 ore către administratorul silvic, care este inițiatorul demersului. La rândul său administratorul silvic transmite autorității centrale în 24 de ore de la primirea avizului ariei naționale protejate, în cazul unui aviz pozitiv privind extragerea sau cojirea pe loc a materialului lemnos, precum și a altor măsuri propuse. Administratorul Ariei Naturale nu transmite solicitările de intervenție, ci Administratorul Silvic.
- identificarea și marcarea arborilor ce trebuie extrași se realizează cu prezența administrației ariei naturale protejate;
- este necesar a se introduce nerespectarea termenelor de exploatare a masei lemnoase prevăzute în Planul de urgență fitosanitară (PUF) între faptele care se constituie contravenție și se sancționează cu amendă contravențională.

Președinte,
Sterică FUDULEA

Digitally signed
by Fudulea
Sterica
Date:
2025.10.16
13:27:15 EEST